

Mária Terézia

Mária Terézia

1740- Mária Terézia sa stáva panovníčkou habsburskej monarchie.

Začiatok panovania Márie Terézie bol neobyčajne ťažký. Viacerý európski panovníci odmietli uznať pragmatickú sankciu a robili si nárok na niektoré územia monarchie. Pruský kráľ Fridrich II. vystúpil proti Márii Terézii so zbraňou v ruke. Vojna trvala sedem rokov a skončila sa neúspechom habsburskej monarchie. Podľa uzavretého mieru musela Mária Terézia ustúpiť Prusku hospodársky dôležité Sliezske.

Prehraná vojna a strata Sliezska ukázali, aká je monarchia hospodársky i vojensky slabá. Mária Terézia, ktorá počas vojny získala mnohé panovnícke skúsenosti, ale aj sebavedomie panovníčky si uvedomovala nevyhnutnosť reforiem. Pri ich uplatňovaní jej pomáhalo mnoho vzdelaných a oddaných poradcov. Cisárovná začala podľa pruského vzoru budovať silnú armádu. Velitelia sa museli oboznamovať s modernými vojenskými teóriami.

Panovníka venovala veľkú pozornosť hospodárstvu. V krajine zakladala manufaktúry. Niektoré vznikli aj na Slovensku, napríklad manufaktúra na výrobu bavlnených látok, textilná manufaktúra..

V poľnohospodárstve kráľovná podporovala pestovanie nových plodín a krmovín, napr.: zemiaky, kukurica, tabak a ďatelina. Začali chovať nové plemená koní, dobytky a oviec.

Mária Terézia zreformovala aj súdnictvo, lebo sa nelíšilo od stredovekého a nevyhovovalo novému času. Zakázala vynášať tresty nad čarodejnicami a zmiernila aj telesné tresty a prijala zásadu, že pred súdmi sú všetci občania formálne rovní.

Významná bola reforma školstva. Podľa nej sa malo školstvo zjednotiť a utvoriť sústavu od základnej školy po univerzitu. Táto reforma pomohla odstrániť negramotnosť obyvateľstva, a tým aj zvýšiť jeho vzdelanostnú úroveň.

Hoci Mária Terézia odmietla niektoré osvietenské názory, napríklad o prirodzenej rovnosti ľudí, reformy by boli nemysliteľné bez osvietenského myšlienkového ovzdušia jej vlády.